

190 HOTĂRIRE
cu privire la aprobarea Regulamentului
de stabilire a cerințelor și procedurilor
administrative referitoare la certificatele
controlorilor de trafic aerian

În temeiul art. 36 din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412), precum și al art. 22 alin. (3) și (4), art. 25 alin. (2) din Codul aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 95-104, art. 189), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

și procedurilor administrative referitoare la certificatele controlorilor de trafic aerian (se anexează).
2. Controlul asupra executării prezentei hotăriri se pune în sarcina Ministerului Economiei și Infrastructurii.
3. Prezentul Regulament intră în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării.

1. Se aprobă Regulamentul de stabilire a cerințelor

PRIM-MINISTRU
Contrasemnează:
Ministrul economiei
și infrastructurii

Pavel FILIP

Chiril Gaburici

Nr. 134. Chișinău, 27 februarie 2019.

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului nr. 134/2019

REGULAMENT
de stabilire a cerințelor și procedurilor administrative
referitoare la certificatele controlorilor de trafic aerian

Prezentul Regulament stabilește cerințele și procedurile administrative referitoare la certificatele controlorilor de trafic aerian și transpune parțial Regulamentul (UE) 340/2015 al Comisiei din 20 februarie 2015 de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la licențele și certificatele controlorilor de trafic aerian în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului, de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012 al Comisiei și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 805/2011 al Comisiei, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 63/1 din 6 martie 2015.

Capitolul I

OBIECTUL ȘI DOMENIUL DE APLICARE

1. Prezentul Regulament stabilește condițiile pentru:
- 1) eliberarea, suspendarea și revocarea certificatelor, calificărilor și autorizărilor asociate acordate controlorilor de trafic aerian și controlorilor de trafic aerian stagiați, precum și prevede privilegiile și responsabilitățile celor care le dețin;
 - 2) eliberarea, limitarea, suspendarea și revocarea certificatelor medicale acordate controlorilor de trafic aerian și controlorilor de trafic aerian stagiați, precum și prevede privilegiile și responsabilitățile celor care le dețin;
 - 3) certificarea examinatorilor aeromedicali și a centrelor

de medicină aeronautică pentru controlorii de trafic aerian și controlorii de trafic aerian stagiați;

4) certificarea organizațiilor de pregătire a controlorilor de trafic aerian;

5) validarea, revalidarea, reînnoirea și folosirea acestor certificate, calificări și autorizări.

2. Prezentul Regulament se aplică:

1) controlorilor de trafic aerian stagiați și controlorilor de trafic aerian care își exercită atribuțiile în temeiul Codului aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 (în continuare – *Cod aerian*) și normelor sale de aplicare;

2) persoanelor și organizațiilor implicate în acordarea de certificate, pregătirea, testarea, verificarea, examinarea și evaluarea medicală a candidaților în conformitate cu prezentul Regulament.

Capitolul II

RESPECTAREA CERINȚELOR ȘI A PROCEDURILOR

3. Controlorii de trafic aerian, controlorii de trafic aerian stagiați și persoanele implicate în acordarea de certificate, pregătirea, testarea, verificarea, examinarea și evaluarea medicală a solicitanților, menționate la punctul 2, vor deține calificări și certificate acordate de către Autoritatea Aeronautică Civilă în conformitate cu dispozițiile anexei nr.2 la prezentul Regulament și Cerințele tehnice – Partea ATCO și Cerințele tehnice – Partea ATCO.MED, aprobate de către Autoritatea Aeronautică Civilă.

4. Organizațiile menționate la punctul 2 alineatul 2) vor fi calificate în conformitate cu cerințele și cu procedurile administrative prevăzute în anexa nr.2 la prezentul Regulament, Cerințele tehnice – Partea ATCO și Cerințele tehnice – Partea ATCO.MED, aprobate de către Autoritatea Aeronautică Civilă, și certificate de către Autoritatea Aeronautică Civilă.

5. Certificarea medicală a persoanelor menționate la punctul 2 se va efectua în strictă conformitate cu cerințele și procedurile administrative prevăzute în anexa nr. 2 la prezentul Regulament și Cerințele tehnice - Partea ATCO.MED, aprobate de către Autoritatea Aeronautică Civilă.

6. Se consideră că instructorii de practică și evaluatorii angajați de către o organizație de pregătire, situată în afara teritoriului Republicii Moldova, sînt calificați în conformitate cu punctul 3, dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

1) dețin un certificat de controlor de trafic aerian eliberat de un alt stat membru al Organizației Aviației Civile Internaționale (OACI), în conformitate cu anexa nr. 1 la Convenția privind aviația civilă internațională, semnată la Chicago, la 7 decembrie 1944, cu o calificare și, după caz, o autorizare a calificării corespunzătoare celei pentru care sînt autorizați să ofere servicii de instruire sau de evaluare;

2) demonstrează Autorității Aeronautice Civile că au urmat cursuri de pregătire și că au susținut cu succes examenele și evaluările echivalente celor prevăzute în Cerințele tehnice – Partea ATCO subpartea D secțiunea 5, aprobate de Autoritatea Aeronautică Civilă.

Pentru organizațiile de pregătire situate în afara teritoriului Republicii Moldova, privilegiile menționate în subpunctul 1), sînt precizate într-un certificat eliberat de un alt stat membru al OACI și se limitează la asigurarea serviciilor de instruire și de evaluare.

Capitolul III

FURNIZAREA DE SERVICII DE CONTROL AL TRAFICULUI AERIAN

7. Serviciile de control al traficului aerian sînt furnizate numai de către controlorii de trafic aerian.

8. Controlorii de trafic aerian vor deține calificări și certificate în conformitate cu prezentul Regulament și normele sale de aplicare.

Capitolul IV

NOȚIUNI

9. În sensul prezentului Regulament, se definesc următoarele noțiuni:

autorizare de competență lingvistică – mențiunea înscrisă într-un certificat, constituind parte integrantă a acestuia, care precizează competențele lingvistice ale titularului;

autorizare de evaluator – autorizarea înscrisă pe certificat, constituind parte integrantă a acestuia, care precizează competența titularului de a evalua competențele practice ale controlorilor de trafic aerian stagiați și ale controlorilor de trafic aerian;

autorizare de instructor pentru echipamente de pregătire sintetică pentru zbor (STDI – *Synthetic training device instructor*) – autorizarea înscrisă într-un certificat, constituind parte integrantă a acestuia, care precizează competența titularului de a furniza servicii de instruire pe echipamente de pregătire sintetică pentru zbor;

autorizare de instructor pentru pregătirea la locul de muncă (OJTI - *On-job training instruction*) – autorizarea înscrisă într-un certificat, constituind parte integrantă a acestuia, care precizează competența titularului de a furniza servicii de instruire la locul de muncă și de instruire pe echipamente de pregătire sintetică pentru zbor;

autorizarea calificării – autorizarea înscrisă într-un certificat, constituind parte integrantă a acestuia, care precizează condițiile speciale, privilegiile sau limitările aferente respectivei calificări;

autorizare de unitate – autorizarea înscrisă într-un certificat, constituind parte integrantă a acestuia, care precizează indicatorul OACI de localizare și sectorul, grupul de sectoare și/sau posturile de lucru în care titularul certificatului este competent să își desfășoare activitatea;

certificat – documentul eliberat și autorizat în conformitate cu prezentul Regulament, care dă dreptul titularului său legal să exercite privilegiile asociate calificărilor și autorizărilor conținute în respectivul document;

dispozitiv de simulare specializat pe sisteme sau misiuni (PTT - *Part-task trainer*) – echipamentul de pregătire sintetică pentru zbor care permite pregătirea pentru sarcini operaționale specifice și selectate, fără să fie necesară exersarea de către cursant a îndeplinirii tuturor sarcinilor asociate în mod normal cu un mediu complet operațional;

echipament de pregătire sintetică pentru zbor (STD – *Synthetic training device*) – orice tip de aparat care simulează condițiile operaționale, inclusiv simulatoarele și dispozitivele de simulare specializate pe sisteme sau misiuni;

curs de pregătire – instruirea teoretică și/sau practică elaborată într-un cadru structurat și oferită într-o perioadă definită;

evaluare – evaluarea competențelor practice care să conducă la eliberarea certificatului, calificării și/sau autorizării (autorizărilor) și la revalidarea și/sau reînnoirea acestora, care presupune că persoana evaluată dă dovadă de comportamentul, de punerea în practică a cunoștințelor și de înțelegerea necesare;

examinare – testul formalizat de evaluare a cunoștințelor și a înțelegerii de care dă dovadă o persoană;

incapacitate temporară – starea temporară în care titularul certificatului este împiedicat să exercite privilegiile asociate certificatului, în condițiile în care calificările, autorizările și certificatul medical pe care le deține sînt valabile;

indicator OACI de localizare – codul din patru litere format în conformitate cu normele prevăzute de OACI în ultima versiune actualizată a manualului Doc. 7910 „Indicatori de localizare” și atribuit locului în care se situează o stație aeronautică fixă;

materiale de îndrumare (GM – *Guidance material*) – materialele fără caracter obligatoriu elaborate de către Autoritatea Aeronautică Civilă, care ajută la exemplificarea semnificației unei cerințe sau a unei specificații și care sînt utilizate pentru a ajuta la interpretarea prevederilor prezentului Regulament, a normelor sale de aplicare și a mijloacelor acceptabile de conformitate;

mijloace acceptabile de conformitate (AMC – *Acceptable means of compliance*) – standarde fără caracter obligatoriu adoptate de către Autoritatea Aeronautică Civilă pentru a exemplifica mijloacele prin care se asigură conformitatea cu prezentul Regulament și cu normele sale de aplicare;

mijloace de conformitate alternative – o alternativă la un AMC existent sau un nou mijloc de stabilire a conformității cu prezentul Regulament și cu normele sale de aplicare, pentru care Autoritatea Aeronautică Civilă nu a adoptat un AMC;

obiectiv de performanță – menționarea clară și lipsită de ambiguitate a performanței așteptate de la persoana care participă la pregătire, a condițiilor în care are loc performanța și a standardelor pe care trebuie să le respecte persoana care participă la pregătire;

organizație de pregătire – organizația certificată de Autoritatea Aeronautică Civilă pentru a furniza unul sau mai multe tipuri de pregătire;

pregătire la locul de muncă (OJT – *On-job training*) – luza pregătirii în cadrul unității în care activitățile de rutină și competențele asociate postului de lucru dobîndite anterior sînt integrate în practică sub supravegherea unui instructor calificat pentru pregătirea la locul de muncă într-o situație reală de dirijare a traficului aerian;

reinnoire – actul administrativ adoptat după expirarea unei calificări, a unei autorizări sau a unui certificat, care reinnoiește privilegiile asociate calificării, autorizării sau certificatului pentru o nouă perioadă determinată, sub rezerva îndeplinirii cerințelor specificate;

revalidare – actul administrativ adoptat în perioada de valabilitate a unei calificări, a unei autorizări sau a unui certificat, care permite titularului să își exercite în continuare privilegiile asociate calificării, autorizării sau certificatului pentru o nouă perioadă determinată, sub rezerva îndeplinirii cerințelor specificate;

sector – o parte a unei zone de control și/sau o parte a unei regiuni sau a unei regiuni superioare de informare a zborurilor;

serviciu de control al traficului aerian (ATC – *Air traffic control*) – serviciu furnizat în scopul:

- a) prevenirii coliziunilor:
 1. dintre aeronave; și
 2. pe suprafața de manevră, dintre aeronave și obstacole; și
- b) de a accelera și de a menține un flux ordonat al traficului aerian;

simulator – echipamentul de pregătire sintetică pentru zbor, care prezintă caracteristici importante ale mediului operațional real și reproduce condițiile operaționale în care persoana care participă la pregătire poate exercita direct îndeplinirea sarcinilor în timp real;

situație anormală – o serie de circumstanțe, inclusiv situații degradate, care nu sînt nici de rutină, nici des întîlnite și pentru care un controlor de trafic aerian nu a dezvoltat proceduri automate;

stres critic asociat incidentelor – manifestarea la o persoană a unor reacții emoționale, fizice și/sau comportamentale neobișnuite și/sau extreme ca urmare a unui eveniment neașteptat, a unui accident, a unui incident sau a unui incident grav;

situație de urgență – o situație gravă și periculoasă,

care necesită acțiuni imediate;

substanță psihoactivă – alcoolul, opioidele, canabinoidele, sedativele și hipnoticele, cocaina, alți psihostimulanți, halucinogeni și solvenți volatili, inclusiv cafeina și tutunul;

unitate de control al traficului aerian – termen generic care înseamnă, după caz, un centru de control regional, o unitate de control de apropiere sau un turn de control de aerodrom;

validare – proces prin care, după promovarea cu succes a unui curs pentru autorizarea de unitate, asociat unei calificări sau unei autorizări a calificării, titularul poate începe să exercite privilegiile asociate respectivei calificări sau autorizări a calificării.

Capitolul V

AUTORITATEA COMPETENTĂ

10. Autoritatea Aeronautică Civilă este autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile, care are competențele necesare pentru certificarea și supravegherea persoanelor și a organizațiilor care fac obiectul prezentului Regulament.

11. Autoritatea Aeronautică Civilă este independentă față de furnizorii de servicii de navigație aeriană și de organizațiile de pregătire. Această independență se obține printr-o separare corespunzătoare, cel puțin la nivel funcțional, a Autorității Aeronautice Civile, pe de o parte, și a furnizorilor de servicii de navigație aeriană și organizațiilor de pregătire, pe de altă parte. Autoritatea Aeronautică Civilă își exercită competențele în mod imparțial și transparent.

12. Autoritatea Aeronautică Civilă trebuie să dispună de capacitățile și resursele necesare pentru a îndeplini cerințele care o vizează în temeiul prezentului Regulament.

13. Autoritatea Aeronautică Civilă se asigură că personalul său competent desfășoară activități de control și de certificare în temeiul prezentului Regulament și normelor sale de aplicare, și că nu există niciun conflict de interese direct sau indirect, în special interese familiale sau financiare ale personalului în cauză.

Capitolul VI

DISPOZIȚII TRANZITORII

14. Se consideră că certificatele, calificările și autorizările eliberate în conformitate cu reglementările aeronautice civile RAC-APL – Autorizarea personalului aeronautic al aviației civile (piloți, navigatori aeri, ingineri naviganți, însoțitori de bord, operatori de bord, controlori de trafic aerian, dispeceri operațiuni de zbor), aprobate prin ordinul directorului Autorității Aeronautice Civile nr.27/GEN din 20 decembrie 2013, au fost eliberate în conformitate cu prezentul Regulament.

15. Se consideră că certificatele medicale și certificatele pentru organizațiile de pregătire, examinatorii aeromedicali și centrele de medicină aeronautică eliberate în conformitate cu reglementările aeronautice civile RAC-APL și RAC-APL 3 – Autorizarea personalului aeronautic (cerințe medicale), aprobate prin ordinul directorului Administrației de Stat a Aviației Civile nr.56/GEN din 7 iulie 2008, au fost eliberate în conformitate cu prezentul Regulament.

Capitolul VII

ÎNLOCUIREA CERTIFICATELOR, ADAPTAREA PRIVILEGIILOR, A CURSURILOR DE PREGĂTIRE ȘI A SCHEMELOR DE COMPETENȚĂ LA NIVELUL UNITĂȚII

16. Autoritatea Aeronautică Civilă va înlocui certificatele menționate la punctul 14 cu certificate care respectă formatul prevăzut în apendicele nr.1 la prezentul Regulament la expirarea a 6 luni de la data publicării acestuia.

17. Autoritatea Aeronautică Civilă va înlocui certificatele pentru organizațiile de pregătire a controlorilor de trafic aerian menționate la punctul 15 cu certificate care respectă formatul prevăzut în apendicele nr. 2 la prezentul

Regulament la expirarea a 6 luni de la de la data publicării acestuia.

18. Autoritatea Aeronautică Civilă va înlocui certificatele pentru examinatorii aeromedicali și certificatele pentru centrele de medicină aeronautică menționate la punctul 15 cu certificate care respectă formatul prevăzut în apendicele nr. 3 la prezentul Regulament la expirarea a 6 luni de la data publicării acestuia.

19. Autoritatea Aeronautică Civilă va transforma privilegiile examinatorilor de controlori trafic aerian în conformitate cu reglementările aeronautice civile RAC-APL în privilegiile conferite de o autorizare de evaluator în conformitate cu prezentul Regulament la expirarea a 6 luni de la data publicării acestuia.

20. Autoritatea Aeronautică Civilă va transforma privilegiile instructorilor naționali pentru desfășurarea pregătirii la poziția operațională în conformitate cu reglementările aeronautice civile RAC-APL conferite de o autorizare de instructor pentru pregătirea la locul de muncă în confor-

mitate cu prezentul Regulament la expirarea a 6 luni de la data publicării acestuia.

21. Furnizorii de servicii de navigație aeriană vor adapta schemele de competență la nivelul unității pentru a se conforma cerințelor prevăzute în prezentul Regulament la expirarea a 6 luni de la data publicării acestuia.

22. Organizațiile de pregătire a controlorilor de trafic aerian vor adapta planurile de pregătire pentru a se conforma cerințelor prevăzute în prezentul Regulament la expirarea a 6 luni de la data publicării acestuia.

23. Certificatele de absolvire a cursurilor de pregătire începute înainte de aplicarea prezentului Regulament, în conformitate cu reglementările aeronautice civile RAC-APL, sînt acceptate în scopul eliberării certificatelor, calificărilor și autorizărilor relevante în conformitate cu prezentul Regulament, cu condiția ca pregătirea și evaluarea să se încheie cel târziu pînă la expirarea a 6 luni de la data publicării prezentului Regulament.

Anexa nr.1

la Regulamentul de stabilire a cerințelor și procedurilor referitoare la certificatele controlorilor de trafic aerian

PARTEA ATCO.AR – CERINȚE APLICABILE AUTORITĂȚII AERONAUTICE CIVILE

SUBPARTEA A CERINȚE GENERALE

ATCO.AR.A.001 Domeniu de aplicare

Prezenta anexă stabilește cerințele administrative aplicabile Autorității Aeronautice Civile, autoritate responsabilă pentru eliberarea, menținerea, suspendarea și revocarea certificatelor, calificărilor, autorizărilor și pentru certificarea și supravegherea organizațiilor de pregătire și a centrelor de medicină aeronautică.

Prezenta anexă stabilește totodată cerințele administrative aplicabile centrelor de medicină aeronautică (AeMC) în partea ce ține de eliberarea, menținerea, suspendarea și revocarea certificatelor medicale ale controlorilor de trafic aerian.-

ATCO.AR.A.005 Personalul

(a) Autoritatea Aeronautică Civilă realizează și actualizează la fiecare doi ani o evaluare a resurselor umane necesare pentru efectuarea funcțiilor ei de supraveghere, pe baza analizei procedurilor impuse prin prezentul Regulament și a aplicării acestora.

(b) Personalul autorizat al Autorității Aeronautice Civile care execută sarcini de certificare și de supraveghere are dreptul să efectueze cel puțin următoarele activități:

1. să analizeze documente, inclusiv certificate, evidențe, date, proceduri și orice alte materiale relevante pentru executarea sarcinii respective;
2. să facă copii sau extrase din astfel de evidențe, date, proceduri și alte documente;
3. să solicite explicații;
4. să intre în incintele și în punctele de lucru relevante;
5. să realizeze audituri și inspecții, inclusiv inspecții neanunțate;
6. să ia sau să inițieze măsuri de executare, după caz.

(c) Autoritatea Aeronautică Civilă poate autoriza personalul său să efectueze evaluări care conduc la eliberarea, revalidarea și reînnoirea unei autorizări de unitate, cu condiția ca angajații respectivi să îndeplinească cerințele stabilite la ATCO.C.045, cu excepția celor de la litera (d) punctul 1. Cu toate acestea, se asigură cunoașterea practicilor și a procedurilor operaționale curente ale unității în care are loc evaluarea.

ATCO.AR.A.010 Sarcinile Autorității Aeronautice Civile

(a) Sarcinile Autorității Aeronautice Civile cuprind:

1. eliberarea, suspendarea și revocarea certificatelor, calificărilor, autorizărilor și certificatelor medicale;
2. eliberarea autorizațiilor OJT1 temporare conform ATCO.C.025;
3. eliberarea autorizațiilor temporare de evaluator conform ATCO.C.065;
4. revalidarea și reînnoirea autorizărilor;
5. revalidarea, reînnoirea și limitarea certificatelor medicale pe baza trimerii din partea examinatorilor aeromedicali sau centrelor de medicină aeronautică;
6. eliberarea, revalidarea, reînnoirea, suspendarea, revocarea, limitarea și modificarea certificatelor examinatorilor aeromedicali;
7. eliberarea, suspendarea, revocarea și limitarea certificatelor organizațiilor de pregătire și a certificatelor centrelor de medicină aeronautică;
8. aprobarea cursurilor de pregătire, a planurilor și a schemelor de competență la nivelul unității, precum și a metodelor de evaluare;
9. aprobarea metodei de evaluare pentru demonstrarea competenței lingvistice și stabilirea cerințelor aplicabile în cazul organismelor de evaluare lingvistică conform ATCO.B.040;
10. aprobarea necesității unui nivel avansat (nivelul cinci) de competență lingvistică în conformitate cu ATCO.B.030 litera (d);
11. monitorizarea organizațiilor de pregătire, inclusiv a cursurilor și a planurilor lor de pregătire;
12. aprobarea și monitorizarea schemelor de competență la nivelul unității;
13. stabilirea procedurilor de contestație și a mecanismelor de notificare corespunzătoare;
14. facilitarea recunoașterii și a preschimbării certificatelor, inclusiv transferul dosarelor controlorilor de trafic aerian și înapoierea certificatului anterior autorității competente emitoare în conformitate cu ATCO.A.010;
15. facilitarea recunoașterii certificatelor de organizație de pregătire și a aprobărilor cursurilor.

ATCO.AR.A.015 Mijloace de conformitate

(a) Autoritatea Aeronautică Civilă dezvoltă mijloace acceptabile de conformitate (AMC) care pot fi utilizate pentru a stabili conformitatea cu Codul aerian și cu normele sale de punere în aplicare. Atunci când sunt respectate AMC, sunt îndeplinite cerințele aferente normelor de aplicare.

(b) Pot fi utilizate mijloace de conformitate alternative pentru a stabili conformitatea cu normele de aplicare.

(c) Autoritatea Aeronautică Civilă stabilește un sistem pentru a se asigura în mod sistematic că toate mijloacele de conformitate alternative pe care le utilizează ea însăși sau organizațiile și persoanele aflate sub supravegherea sa permit stabilirea conformității cu Codul aerian și cu normele sale de aplicare.

(d) Autoritatea Aeronautică Civilă evaluează toate mijloacele de conformitate alternative propuse de o organizație în conformitate cu ATCO.OR.B.005, analizând documentația pusă la dispoziție și, dacă se consideră necesară, efectuând o inspecție în cadrul organizației.

(e) Atunci când Autoritatea Aeronautică Civilă constată că mijloacele de conformitate alternative respectă normele de aplicare, aceasta fără întârzieri justificate informează solicitantul că pot fi aplicate mijloacele de conformitate alternative și, dacă este cazul, modifică, în consecință, aprobarea sau certificatul solicitantului.

(f) Atunci când Autoritatea Aeronautică Civilă utilizează ea însăși mijloace de conformitate alternative pentru a obține conformitatea cu Codul aerian și cu normele sale de aplicare, aceasta le pune la dispoziția tuturor organizațiilor și persoanelor aflate sub supravegherea sa.

ATCO.AR.A.025 Reacția imediată la o problemă de siguranță

(a) Autoritatea Aeronautică Civilă implementează un sistem pentru a colecta, analiza și difuza în mod corespunzător informații privind siguranța.

(b) La primirea informațiilor menționate la litera (a), Autoritatea Aeronautică Civilă ia măsurile necesare pentru soluționarea problemei de siguranță.

(c) Măsurile luate în conformitate cu litera (b) se notifică imediat tuturor persoanelor sau organizațiilor care trebuie să le respecte în temeiul Codului aerian și a normelor sale de aplicare.

SUBPARTEA B
MANAGEMENTUL
ATCO.AR.B.001 Sistemul de management

(a) Autoritatea Aeronautică Civilă instituie și menține un sistem de management care cuprinde cel puțin:

1. politicile și procedurile documentate în vederea descrierii organizării acesteia și a mijloacelor și metodelor sale de obținere a conformității cu Codul aerian și cu prezentul Regulament. Procedurile se actualizează permanent și servesc ca documente de lucru fundamentale în cadrul Autorității Aeronautice Civile pentru toate sarcinile aferente;

2. personalul suficient, inclusiv inspecții responsabili de eliberarea certificatelor pentru a-și executa sarcinile și a-și îndeplini responsabilitățile. Personalul respectiv este calificat pentru îndeplinirea sarcinilor care îi sunt atribuite și deține cunoștințele, experiența și pregătirea inițială, la locul de muncă și periodică, necesare pentru a-i asigura competența constantă. Se instituie un sistem de planificare a disponibilității personalului, pentru a asigura îndeplinirea corespunzătoare a tuturor sarcinilor aferente;

3. baza materială și spațiile de birouri adecvate pentru executarea sarcinilor atribuite;

4. funcția de monitorizare a conformității sistemului de management cu cerințele relevante și a gradului de adecvare al procedurilor, inclusiv instituirea unui proces de audit intern și a unui proces de management al riscurilor de siguranță. Monitorizarea conformității cuprinde un sistem de

transmitere a constatărilor auditului către cadrele superioare de conducere ale Autorității Aeronautice Civile în vederea asigurării implementării unor acțiuni corective, după caz; și

5. persoana sau grupul de persoane care răspund, în ultimă instanță, în fața cadrelor de conducere ale Autorității Aeronautice Civile pentru funcția de monitorizare a conformității.

(b) Pentru fiecare domeniu de activitate inclus în sistemul de management, Autoritatea Aeronautică Civilă atribuie unei sau mai multor persoane răspunderea generală pentru gestionarea sarcinii (sarcinilor) relevante.

(c) Autoritatea Aeronautică Civilă instituie proceduri pentru participarea la un schimb de informații și asistență necesare, împreună cu autorități competente din alte state, inclusiv referitor la toate constatările semnalate și acțiunile întreprinse ulterior, în urma supravegherii persoanelor și a organizațiilor care derulează activități pe teritoriul Republicii Moldova, dar care sunt certificate de autoritatea competentă a altui stat.

ATCO.AR.B.010 Schimbări în sistemul de management

(a) Autoritatea Aeronautică Civilă dispune de un sistem (de management) pentru identificarea schimbărilor care îi afectează capacitatea de a-și executa sarcinile și de a-și îndeplini responsabilitățile definite în Codul aerian și în prezentul Regulament. Acest sistem îi permite să ia măsurile necesare pentru a garanta faptul că sistemul său de management rămâne adecvat și eficient.

(b) Autoritatea Aeronautică Civilă își actualizează sistemul de management pentru a reflecta orice modificare a Codului aerian și a prezentului Regulament în timp util, astfel încât să asigure o implementare eficientă.

ATCO.AR.B.015 Evidența documentelor

(a) Autoritatea Aeronautică Civilă păstrează o listă cu toate certificatele organizațiilor și cu toate certificatele personalului pe care le-a eliberat.

(b) Autoritatea Aeronautică Civilă instituie un sistem de evidență a documentelor care să permită stocarea adecvată, accesibilitatea și trasabilitatea sigură a:

1. politicilor și procedurilor documentate ale sistemului de management;
2. pregătirii, calificării și autorizării personalului său;
3. proceselor de certificare și supravegherii continue a organizațiilor certificate;
4. detaliilor referitoare la cursurile oferite de organizațiile de pregătire;
5. proceselor pentru eliberarea de certificate, calificări și autorizări și a proceselor pentru supravegherea continuă a titularilor respectivelor certificate, calificări și autorizări;
6. supravegherii persoanelor și organizațiilor care desfășoară activități pe teritoriul Republicii Moldova, dar care sunt certificate de autoritatea competentă a unui alt stat, după cum au convenit respectivele autorități;
7. constatărilor, acțiunilor corective și datei de încheiere a acțiunilor;
8. măsurilor de executare luate;
9. informațiilor privind siguranța și a măsurilor subsecvente;
10. utilizării măsurilor derogatorii în conformitate cu Codul aerian; și

11. evaluării mijloacelor de conformitate alternative propuse de organizații, precum și a evaluării mijloacelor de conformitate alternative utilizate de Autoritatea Aeronautică Civilă însăși.

(c) Evidențele se păstrează pe o perioadă de minimum 5 ani, iar în cazul certificatelor pentru personal – pe o perioadă de minimum 10 ani după data expirării ultimei autorizări înscrise pe certificat, sub rezerva prevederilor aplicabile din Legea nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

SUBPARTEA C
SUPRAVEGHERE ȘI APLICARE

ATCO.AR.C.001 Supravegherea

(a) Autoritatea Aeronautică Civilă verifică:

1. conformitatea cu cerințele aplicabile organizațiilor sau persoanelor înainte de a elibera un certificat pentru organizație (de pregătire) sau un certificat, o calificare sau o autorizare pentru personal, după caz;

2. menținerea conformității cu cerințele aplicabile și cu condițiile atașate certificatului organizației de pregătire, precum și cu cerințele aplicabile pentru cursurile, planurile și schemele de pregătire pe care le-a aprobat și cu cerințele aplicabile personalului;

3. aplicarea măsurilor de siguranță adecvate dispuse de Autoritatea Aeronautică Civilă după cum se definește la ATCO.AR.A.025 literele (b) și (c).

(b) Această verificare trebuie:

1. să fie susținută de o documentație concepută în mod specific pentru a furniza personalului responsabil de supravegherea siguranței îndrumări privind exercitarea funcțiilor sale;

2. să furnizeze persoanelor și organizațiilor în cauză rezultatele activității de supraveghere a siguranței;

3. să se bazeze pe audituri și pe inspecții, inclusiv, după caz, pe inspecții neanunțate; și

4. să furnizeze Autorității Aeronautice Civile dovezi necesare în cazul în care trebuie luate măsuri suplimentare, inclusiv măsurile prevăzute la ATCO.AR.C.010 și ATCO.AR.E.015.

(c) Sfera supravegherii se stabilește pe baza a rezultatelor activităților de supraveghere anterioare și a priorităților în materie de siguranță.

(d) În cazurile în care activitatea unei persoane sau a unei organizații implică mai mult de un stat, Autoritatea Aeronautică Civilă, în temeiul literelor (a)-(c) poate conveni asupra unor acorduri de supraveghere alternative specifice cu autoritățile competente din alte state. Orice persoană sau organizație care face obiectul unui astfel de acord trebuie informată cu privire la existența acestuia și la domeniul său de aplicare.

ATCO.AR.C.005 Programul de supraveghere

(a) Autoritatea Aeronautică Civilă instituie și menține un program de supraveghere care cuprinde activitățile de supraveghere prevăzute la ATCO.AR.C.001.

(b) Pentru organizațiile certificate de Autoritatea Aeronautică Civilă, programul de supraveghere se elaborează ținând cont de natura specifică a organizației, de complexitatea activităților sale și de activitățile anterioare de certificare și/sau de supraveghere. Programul trebuie să includă, în cadrul fiecărui ciclu de planificare a supravegherii:

1. audituri și inspecții, dacă este necesar, inclusiv inspecții neanunțate, după caz; și

2. întâlniri stabilite între conducerea organizației de pregătire și Autoritatea Aeronautică Civilă pentru a se asigura că ambele părți rămân informate cu privire la aspectele importante.

(c) Pentru organizațiile certificate de Autoritatea Aeronautică Civilă trebuie să se aplice un ciclu de planificare a supravegherii care să nu depășească 24 de luni. Ciclul de planificare a supravegherii poate fi redus dacă există dovezi că performanța în materie de siguranță a organizației a scăzut. Ciclul de planificare a supravegherii poate fi extins până la maximum 36 de luni dacă Autoritatea Aeronautică Civilă a constat că, în decursul celor 24 de luni anterioare:

1. organizația a demonstrat o identificare eficientă a pericolelor în materie de siguranță a aviației și un management eficace al riscurilor asociate; și

2. organizația a demonstrat continuu, în conformitate cu ATCO.OR.B.015, că ține complet sub control toate schimbările; și

3. nu s-au emis constatări de nivel 1; și

4. toate acțiunile corective au fost aplicate în termenul acceptat sau prelungit de Autoritatea Aeronautică Civilă, definit la ATCO.AR.E.015.

Ciclu de planificare a supravegherii poate fi prelungit până la maximum 48 de luni dacă, pe lângă condițiile de mai sus (de la punctele 1-4), organizația a instituit, iar Autoritatea Aeronautică Civilă a aprobat, un sistem eficace de raportare continuă către Autoritatea Aeronautică Civilă cu privire la performanța în materie de siguranță și la conformitatea cu reglementările organizației însăși.

(d) Programul de supraveghere a organizațiilor de pregătire include monitorizarea standardelor de pregătire, inclusiv verificarea prin sondaj a modului în care este oferită pregătirea, după caz.

(e) Pentru persoanele care dețin un certificat, o calificare sau o autorizare eliberată de Autoritatea Aeronautică Civilă, programul de supraveghere cuprinde inspecții, inclusiv inspecții neanunțate, după caz.

ATCO.AR.C.010 Constatările și măsurile de executare pentru personal

(a) Dacă, în cursul supravegherii sau prin alte mijloace, Autoritatea Aeronautică Civilă găsește dovezi în conformitate cu ATCO.AR.C.001 care indică o neconformitate cu cerințele aplicabile din partea unei persoane care deține un certificat eliberat potrivit prezentului Regulament, Autoritatea Aeronautică Civilă face o constatare, o înregistrează și o comunică în scris titularului certificatului și organizației angajatoare.

(b) Atunci când Autoritatea Aeronautică Civilă este responsabilă de eliberarea certificatului, aceasta:

1. poate suspenda sau revoca certificatul, calificarea sau autorizarea, după caz, dacă s-a identificat o problemă de siguranță; și

2. ia orice alte măsuri de executare necesare pentru a preveni menținerea neconformității.

(c) Atunci când Autoritatea Aeronautică Civilă nu este responsabilă de eliberarea certificatului, aceasta informează autoritatea competentă din alt stat care a eliberat certificatul.

SUBPARTEA D

EMITEREA, REVALIDAREA, REÎNNOIREA, SUSPENDAREA ȘI REVOCAREA CERTIFICATELOR, CALIFICĂRILOR ȘI AUTORIZĂRILOR

ATCO.AR.D.001 Procedura de eliberare, revalidare și reinnoire a certificatelor, calificărilor și autorizărilor

(a) Autoritatea Aeronautică Civilă stabilește procedurile pentru solicitarea, eliberarea și preschimbarea certificatelor, pentru eliberarea calificărilor și a autorizărilor, precum și pentru revalidarea și reinnoirea autorizărilor. Aceste proceduri pot să includă:

1. eliberarea autorizațiilor OJTI temporare și a autorizațiilor temporare de evaluator; și

2. după caz, autorizarea evaluatorilor pentru a revalida și a reinnoi autorizările de unitate, caz în care evaluatorii trimit toate dosarele, rapoartele și orice alte informații către Autoritatea Aeronautică Civilă conform celor definite în respectivele proceduri.

(b) La primirea unei cereri și, după caz, a documentelor justificative, Autoritatea Aeronautică Civilă verifică dacă cererea este completă și dacă solicitantul îndeplinește cerințele stabilite în Partea ATCO.

(c) Dacă solicitantul îndeplinește cerințele aplicabile, Autoritatea Aeronautică Civilă eliberează, revalidază sau reinnoiește, atunci când este cazul, certificatul, calificarea (calificările) și autorizarea (autorizările) relevantă(e) pe baza modelului pentru certificate stabilit în apendicele nr. 1 la prezentul Regulament. Autorizația OJTI temporară menționată la ATCO.C.025 și autorizația temporară de evaluator menționată la ATCO.C.065 sînt eliberate ca document separat în care se precizează privilegiile titula-